

АНОТАЦІЯ

Назва дисципліни/освітнього компоненту	ВК33 Диференційна психологія
Освітня програма	Психологія
Компонент освітньої програми	Вибірковий
Загальна кількість кредитів та кількість годин для вивчення дисципліни	<u>3</u> кредити / <u>90</u> годин
Вид підсумкового контролю	Залік
Мова викладання	Українська
Викладач	Доктор психологічних наук, професор Немеш Оленна Миколаївна
CV викладача (in) на сайті кафедри	http://surl.li/cfmgq
E-mail викладача:	nataliia.yatsiuk@rshu.edu.ua

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу - забезпечення глибокої теоретичної і практичної підготовки здобувачів до Програма вивчення вибіркової навчальної дисципліни «Диференційна психологія» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 053 Психологія (ОП «Психологія»).

Метою вивчення навчальної дисципліни «Диференційна психологія» є сприяння розвитку компетенцій у здобувачів вищої освіти щодо розуміння індивідуально-типологічних та статево-вікових відмінностей між окремими індивідами та групами, через вивчення механізмів становлення цих відмінностей та їх вплив на взаємодію з соціальним середовищем, діяльність особистості тощо.

Завдання курсу:

- надати здобувачам вищої освіти наукові знання про механізми становлення індивідуально-типологічних та статево-вікових відмінностей особистостей;
- ознайомити здобувачів з основними методами вивчення індивідуально-типологічних та статево-вікових відмінностей;
- з'ясувати вплив індивідуальних відмінностей на взаємодію особистості з соціальним середовищем та її діяльність;
- навчити здобувачів організовувати психологічні дослідження індивідуальних відмінностей особистостей;
- сприяти використанню психологічних знань у практичній діяльності;
- виховувати у здобувачів вищої освіти відповідальне ставлення до своєї професії, прагнення до самовдосконалення та самоствердження.

У процесі вивчення навчальної дисципліни у здобувачів вищої освіти формуються такі **компетентності**:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів, характеризуються комплексністю і невизначеністю умов.

Загальна компетентність (ЗК):

ЗК01. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК02. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
ЗК05. Здатність бути критичним і самокритичним.
ЗК06. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
ЗК12. Здатність спілкуватися державною та іноземною мовою як усно, так і письмово, поважати різноманітності та мультикультурності.

спеціальні (фахові, предметні):

СК01. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.
СК02. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.
СК03. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.
СК04. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.
СК11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.
СК13. Здатність виявляти толерантність (повагу та позитивне ставлення) до розмаїття культур, гендерної приналежності, індивідуальних форм самовираження, та самоздійснення.

Програмні результати навчання (ПР)

ПР01. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.

ПР02. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань

ПР05. Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги.

ПР10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.

ПР12. Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника.

ПР16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога

Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Формально-динамічні властивості індивідуальності

Тема 1. Походження диференційної психології. Предмет і методи диференційної психології. Загальні принципи диференційно-психологічного аналізу.

Тема 2. Особистість і типи темпераментів. Диференційна психологія про темперамент

Тема 3. Властивості нервової системи як природна основа індивідуальних відмінностей. Психофізіологічні дослідження темпераменту

Тема 4. Мотиваційні відмінності.

Змістовий модуль 2. Особистісні властивості індивідуальності

Тема 5. Здібності та обдарованість.

Тема 6. Гендерні відмінності у диференціальній психології.

Тема 7. Вікова диференціація

Тема 8. Стиль особистості як аспект дослідження диференційної психології. Ефективність виконання різних видів діяльності і типологічні особливості.

Тема 9. Диференційований підхід у навчанні та вихованні.

Тема 10. Етнічні аспекти і диференційна психологія.

Тема 11. Професійна диференціація

Тема 12. Соціокультурний фактор індивідуальності.